

การตระหนักถึงผลกระทบของประชาคมอาเซียนต่อผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลย

นางสาวทัศนีย์วรรณ ภูพาน¹ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุสุมา คำพิทักษ์²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความพร้อมและการตระหนักถึงผลกระทบของประชาคมอาเซียนต่อผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลย โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลย จำนวน 307 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ Independent Samples t-test, One - way ANOVA (F-test), Least Significant Difference : LSD และ Pearson Product - Moment Correlation Coefficient

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุต่ำกว่า 30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประสบการณ์ทำงานทางด้านบัญชี 6-10 ปี ตำแหน่งงานในปัจจุบันคือ พนักงานทำบัญชี จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งงานไม่มีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่อาเซียน ในส่วนของการตระหนักถึงผลกระทบในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า อายุมีผลต่อการตระหนักถึงผลกระทบทุกด้านได้แก่ ด้านภาษา ด้านแรงงาน และด้านกฎหมายทางบัญชี ส่วนประสบการณ์ทำงานทางด้านบัญชีมีผลต่อการตระหนักถึงผลกระทบในด้านภาษาและแรงงาน ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการตระหนักถึงผลกระทบของประชาคมอาเซียนในด้านภาษาและด้านแรงงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้จัดทำบัญชี

AWARENESS OF ASEAN ECONOMIC COMMUNITY EFFECTS ON LOEI ACCOUNTANTS

Miss Tadsanewan Phuphan and Assistant Professor Kusuma Dampitakse

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate the levels of readiness and awareness of ASEAN economic community (AEC) effects on Loei Accountants. This quantitative study used questionnaires as the data gathering instrument. The sample group in this study was 307 accountants in Loei province. The statistics that used for the data analysis included Percentage, Mean, Standard Deviation, Independent Samples t-test, One-way ANOVA (F-test), Least Significant Difference : LSD and Pearson Product-Moment Correlation Coefficient

The results of the study indicated that most of the respondents were females, ages 30 years old below, with a bachelor's degree, working experience was 6-10 years and job position was accountants. The hypothesis results found that different gender, ages, position, education, accounting experience, salary and account position made no differences in the readiness of the accounting personal for AEC. For the Awareness of AEC effect ages influenced all the aspect of the awareness of AEC in languages, labor and

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

legal accounting but the accounting experience influenced the awareness only in languages and labor. The readiness for AEC had a positive relationship with the awareness of the AEC in the aspects of languages and labor at 0.05 level of significance.

Keywords: ASEAN Economic Community, accountants

บทนำ (Introduction)

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ ASEAN Economic Community : AEC เป็นการรวมตัวของชาติในอาเซียนจำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา และบรูไน ซึ่งจะมีผลในปี 2558 (นฤมล สุวรรณ, 2554) ถือเป็นมิติใหม่ของการร่วมมือสำหรับประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน การรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้จะทำให้แต่ละประเทศมีผลประโยชน์ และเกิดอำนาจต่อรองในด้านต่าง ๆ กับประเทศคู่ค้ามากขึ้น รวมถึงการนำเข้า - ส่งออกของชาติในประชาคมอาเซียนก็จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วย (ศูนย์ข้อมูลความรู้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, 2554) ทั้งนี้ Mutual Recognition Arrangements : MRA ได้มีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการในสาขาวิชาชีพที่สำคัญใน 7 สาขาอาชีพ อันประกอบด้วย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล และบัญชี แต่ยังมีอีกหนึ่งวิชาชีพที่ประเทศไทยนั้นยังไม่ได้ดำเนินการคือ สาขาบริการท่องเที่ยว (กรกฎ ผดุงจิตต์, 2555) ที่ยังไม่ได้ให้สัตยาบัน เพราะต้องเร่งดำเนินการตามกฎหมายที่ระบุในมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว เป็นต้น

สำหรับวิชาชีพบัญชีก็เป็นหนึ่งในสาขาที่อยู่ระหว่างการเจรจารายละเอียดในการเปิดเสรีในปี 2558 (อ้างอิงใน อุดม ธนรัตน์พงศ์, 2555) โดยกลุ่มประเทศอาเซียนได้มีการลงนามในกรอบข้อตกลงยอมรับร่วมในวิชาชีพแต่ละสาขาแล้ว โดยมีการกำหนดแนวทางเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจาด้านบัญชีในอนาคตของประเทศในอาเซียน การออกใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียนของวิชาชีพบัญชีอาเซียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของแต่ละประเทศด้วย นอกจากนี้ประโยชน์ของการเปิดเสรีการค้าบริการด้านบัญชี จะช่วยดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ เปิดโอกาสให้นักบัญชีต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศไทย และนักบัญชีในประเทศไทยอาจจะต้องมีการพัฒนาคุณภาพของตนเองเพื่อทำธุรกิจในประเทศและขยายต่อไปยังต่างประเทศ แต่อาจมีผลเสียคือ หากเปิดเสรีอย่างรวดเร็วเกินไป อาจจะทำให้ธุรกิจภายในประเทศปรับตัวไม่ทันและไม่อาจรับเทคโนโลยีจากต่างประเทศได้ ซึ่งจะทำให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างลำบาก ก่อให้เกิดการผูกขาดจากต่างชาติ และอาจเกิดปัญหาขาดดุลการค้า เนื่องจากการเสียเปรียบด้านการแข่งขัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นสำหรับคนไทยในทุกสาขาวิชาชีพที่ต้องได้รับใบอนุญาตจากประเทศในอาเซียน ซึ่งนอกจากจะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนแล้วยังต้องพัฒนาขีดความรู้ความสามารถในการทำงานด้านอื่น ๆ ด้วย เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับชาวต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ไมตรี สุนทรวรรณ และวิเชศ คำบุญรัตน์, 2556)

กิจการต่าง ๆ ของประเทศอาเซียนจะเติบโตได้อย่างยั่งยืน เพราะมีหลักปฏิบัติทางบัญชีของนักบัญชีที่ต่างกับประเทศไทยที่มองข้ามการทำบัญชีในเชิงบริหาร ปัญหาต่าง ๆ เกิดจากประเทศไทยขาดการมีระบบบัญชีที่ดี มีการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี ทำให้ข้อมูลทางบัญชีไม่สะท้อนถึงความเป็นจริง ซึ่งทำให้ตัวเลขอาจไม่ครบถ้วน บิดเบือน เกิดการเลี้ยวภาษีจึงไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจเชิงธุรกิจได้

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาได้มีความสนใจที่จะศึกษาถึงผลกระทบของผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลยเมื่อเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 และหากประเทศไทยต้องเข้าร่วมประชาคมอาเซียนแล้วจะส่งผลกระทบต่อผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลยอย่างไร และทางผู้จัดทำบัญชีได้มีความพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบนี้ไว้อย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของผู้จัดทำบัญชีในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. ศึกษาความสัมพันธ์ของข้อมูลทั่วไปของผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลยกับความพร้อมในด้านต่าง ๆ ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. ศึกษาความสัมพันธ์ของความพร้อมในด้านต่าง ๆ กับการตระหนักถึงผลกระทบของประชาคมอาเซียนต่อผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลย
4. ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลยกับการตระหนักถึงผลกระทบของประชาคมอาเซียนต่อผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลย

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของผู้จัดทำบัญชี ที่จะได้รับจากการเปิดเสรีประชาคมอาเซียนนี้
2. เพื่อให้ผู้ที่สนใจ สามารถนำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้า ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง หรือเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งต่อไป
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลที่ได้รับจากการวิจัยไปวางแผนในการจัดฝึกอบรมหรือสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรทางบัญชี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)

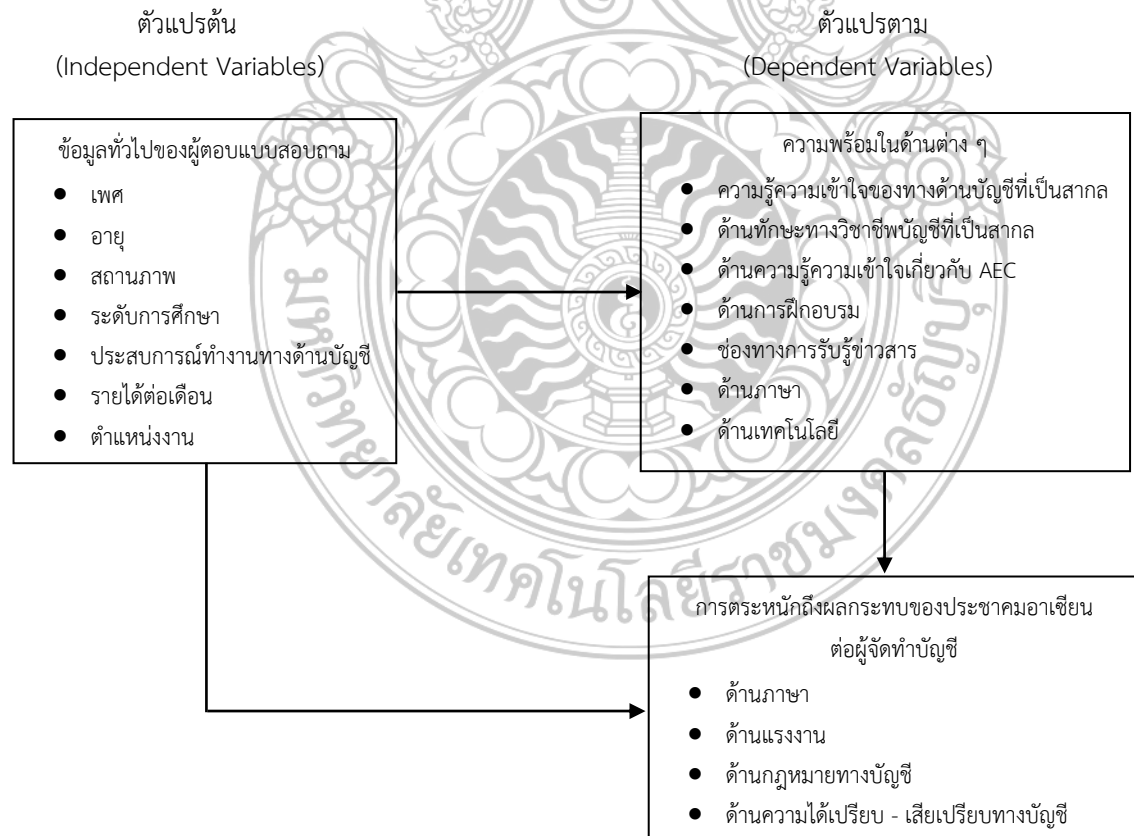
ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านประชากร ผู้ศึกษาได้แบ่งประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้ทำบัญชี สมุห์บัญชี และนักบัญชีบริษัทในจังหวัดเลย จำนวน 307 คน โดยแบ่งออกเป็น ผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 2 คน ผู้ทำบัญชี จำนวน 50 คน สมุห์บัญชี จำนวน 60 คน และนักบัญชีบริษัท จำนวน 195 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 307 คน
2. การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยเลือกจากสถานประกอบการและสำนักงานสอบบัญชีในจังหวัดเลย
3. ด้านพื้นที่ ศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของบุคคลที่แตกต่างกัน ทำให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่างกัน
2. ความพร้อมในด้านต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับการตระหนักถึงผลกระทบของประชาคมอาเซียนต่อผู้จัดทำบัญชี
3. ข้อมูลทั่วไปของบุคคลที่แตกต่างกัน ทำให้มีการตระหนักถึงผลกระทบในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิเคราะห์

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความถี่ (Frequencies) ที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับการตระหนักถึงผลกระทบของประชาคมอาเซียนต่อผู้จัดทำบัญชีจังหวัดเลย เป็นค่าสถิติในการใช้บรรยาย
2. ทดสอบสมมติฐานการวิจัย ด้วยค่า Independent Samples t-test, One-Way ANOVA (F-test), Least Significant Different: (LSD) และ Pearson Product - Moment Correlation Coefficient

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล (Results and Discussion)

ผลการวิจัย

ด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 68.40 และเพศชายจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 โดยส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.40 โดยสถานภาพส่วนใหญ่เป็นโสดจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรีจำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 88.60 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานทางด้านบัญชี 6-10 ปี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 46.20 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 67.80 และส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในตำแหน่งพนักงานบัญชีจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 63.50 รองลงมาได้แก่ ตำแหน่งสมุหบัญชีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50

ข้อมูลด้านความพร้อมในด้านความรู้ความเข้าใจของผู้จัดทำบัญชีในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระดับสูง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 76.22

ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของผู้จัดทำบัญชีในกิจกรรมต่าง ๆ จากการศึกษา พบว่า ด้านการฝึกอบรม มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการเข้ารับฝึกอบรมเรื่อง มาตรฐานบัญชีไทยในปัจจุบันและอนาคต คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.44 ด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสาร มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โทรทัศน์ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.31 ด้านภาษา มีความพร้อมมากที่สุดคือ ภาษาลาว คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.27 และด้านเทคโนโลยี มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โปรแกรมทาง Social Network สามารถช่วยเพิ่มช่องทางการทำงานให้หลากหลายและรวดเร็วมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42

จากการสำรวจด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการตระหนักถึงผลกระทบที่จะมีขึ้นเมื่อเข้าสู่อาเซียน พบว่า ด้านภาษา มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักบัญชีของไทยส่วนใหญ่จะได้รับผลกระทบทางด้านภาษา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.50 ด้านแรงงาน มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเปิดเสรีอาเซียนจะช่วยสร้างการแข่งขันในด้านค่าธรรมเนียมระหว่างนักบัญชีไทยและนักบัญชีต่างชาติ ให้มีค่าแรงที่ต่ำลง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.92 ด้านกฎหมายทางบัญชี มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การที่นักบัญชีต่างชาติ จะเข้ามาขอใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) จะต้องมีการสอบขอใบอนุญาต โดยภาษาที่ใช้เป็นข้อสอบจะเป็นภาษาไทย คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57

ผลการสำรวจด้านความคิดเห็นว่าจะเกิดความได้เปรียบ-เสียเปรียบทางบัญชี พบว่า ด้านภาษา มีผู้ที่ตอบแบบสอบถามในช่องที่เสียเปรียบมากที่สุดคือ ภาษา มีผลทำให้นักบัญชีต่างชาติเข้ามาทำบัญชีในไทยได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ยคือ 3.05 ด้านแรงงาน มีผู้ที่ตอบในช่องที่ได้เปรียบมากที่สุดคือ การเปิดเสรีอาเซียนจะช่วยสร้างการแข่งขันในด้านค่าธรรมเนียมระหว่างนักบัญชีไทยและนักบัญชีต่างชาติให้มีค่าแรงที่ต่ำลง มีค่าเฉลี่ยคือ 3.92 ส่วนผู้ที่ตอบในช่องที่เสียเปรียบมากที่สุดคือ เมื่อเปิดเสรีอาเซียนแล้ว นักบัญชีไทยที่เก่งและมีทักษะที่ดีจะย้ายไปทำงานต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยคือ 3.06 ด้านกฎหมายทางบัญชี มีผู้ที่ตอบในช่องที่ได้เปรียบมากที่สุดคือ การที่นักบัญชีต่างชาติ จะเข้ามาขอใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) จะต้องมีการสอบขอใบอนุญาต โดยภาษาที่ใช้เป็นข้อสอบจะเป็นภาษาไทย คิดเป็นค่าเฉลี่ยคือ 4.05 ส่วนผู้ที่ตอบในช่องที่เสียเปรียบมากที่สุดคือ ความรู้เกี่ยวกับการสอบขอใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) ของแต่ละประเทศในอาเซียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04

การสำรวจเกี่ยวกับเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามและข้อเสนอแนะ จำนวนทั้งหมด 18 คน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 307 คน ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสูงสุดในเรื่อง ควรเพิ่มความรู้ในด้านภาษาให้มากขึ้น มีค่าความถี่คือ 10 รองลงมาคือ ควรเพิ่มทักษะการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีค่าความถี่เท่ากับ 5

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปของบุคคลที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานทางด้านบัญชี รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งงาน ไม่มีผลต่อความพร้อมในด้านต่าง ๆ ทั้งเจ็ดด้าน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในด้านต่าง ๆ กับการตระหนักถึงผลกระทบของประชาคมอาเซียนต่อผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลย พบว่า ความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของผู้จัดทำบัญชี มีความสัมพันธ์กับการตระหนักถึงผลกระทบของประชาคมอาเซียนในด้านภาษาและด้านแรงงาน เนื่องจากผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลยนั้นมีความรู้ความเข้าใจทางด้านบัญชีที่จริงจัง แต่ยังมีรู้ความสามารถในด้านภาษาน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาษาของประเทศกลุ่มอาเซียน จึงทำให้ผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลยมีการตระหนักถึงผลกระทบในด้านภาษา ซึ่งอาจทำให้มีผลกระทบต่อการทำงานในด้านแรงงานอีกด้วย

เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการตระหนักถึงผลกระทบของผู้จัดทำบัญชีในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ส่วนอายุ และประสบการณ์ทำงานทางด้านบัญชีที่แตกต่างกัน มีต่อการตระหนักถึงผลกระทบของผู้จัดทำบัญชีในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

อภิปรายผล

จากการศึกษาข้อมูลด้านต่าง ๆ ของผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลย ซึ่งประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้ทำบัญชีสมุห์บัญชี และนักบัญชีบริษัท โดยส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งพนักงานบัญชี รองลงมาคือ ตำแหน่งสมุห์บัญชียุติ ในภาพรวมผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลยมีความพร้อมในด้านความรู้ความเข้าใจทางด้านบัญชีและด้านเทคโนโลยีในระดับสูง ทางด้านการฝึกอบรม ผู้จัดทำบัญชีก็มีการเข้ารับฝึกอบรมเรื่องมาตรฐานบัญชีไทยในปัจจุบันและอนาคต เพื่อเตรียมความพร้อมในการสู่ประชาคมอาเซียน โทรทัศน์ เป็นช่องทางที่เข้าถึงมากที่สุด ภาษาที่ผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลยมีความพร้อมมากที่สุดคือ ภาษาลาว และโปรแกรมทาง Social Network สามารถช่วยเพิ่มช่องทางการทำงานให้มีความรวดเร็วมากขึ้น

ปัจจัยที่มีผลต่อการตระหนักถึงผลกระทบเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด คือ ด้านภาษา ซึ่งภาษาของกลุ่มประเทศในอาเซียนที่ผู้จัดทำบัญชีสามารถสื่อสารได้ดี คือ ภาษาลาว เพราะจังหวัดเลยมีเขตชายแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมีการติดต่อสื่อสารกันมาอย่างยาวนาน จึงทำให้ภาษาลาวเป็นภาษาที่ 2 ของคนไทยในจังหวัดเลย นอกนั้นผู้จัดทำบัญชีก็มีปัญหาทุกภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน

ด้านแรงงาน จากการศึกษาเรื่องการตระหนักถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่าเมื่อเปิดเสรีอาเซียนแล้ว จะช่วยสร้างการแข่งขันในด้านค่าธรรมเนียมในการทำบัญชีระหว่างนักบัญชีต่างชาติให้มีค่าแรงที่ต่ำลงได้ ซึ่งจะมีคนต่างชาติเข้ามาแย่งงานคนไทยมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม นักบัญชีต่างชาติที่จะเข้ามาขอสอบใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี จะต้องใช้ข้อสอบที่เป็นภาษาไทยในการสอบเช่นเดียวกัน

ด้านความได้เปรียบ-เสียเปรียบนั้น พบว่า ผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลยจะเสียเปรียบทางด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษากลางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร เพราะผู้จัดทำบัญชีมีความรู้ในด้านภาษาอังกฤษน้อย อาจทำให้นักบัญชีต่างชาติเข้ามาทำบัญชีในประเทศไทยมากขึ้น ในทางกลับกัน หากมีผู้จัดทำบัญชีที่เก่งภาษาอังกฤษหรือภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียนที่สามารถสื่อสารได้ ก็จะมีโอกาสที่จะเข้าไปทำงานในต่างประเทศได้เช่นกัน

จากการศึกษาเรื่อง การตระหนักถึงผลกระทบของประชาคมอาเซียนต่อผู้จัดทำบัญชี มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ สกตกิจ วัฒนวารุณ (2547) เรื่อง “ผลกระทบและการปรับตัวของสำนักงานสอบบัญชีในประเทศไทยจากการเปิดเสรีภาคบริการตามกรอบความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ กรณีสํานักงานสอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต.” โดยได้กล่าวถึงปัญหาด้านแรงงานที่อาจจะต้องมีการปรับตัว หรืออาจมีการควรวรรณสำนักงานบัญชีขนาดกลางและขนาดเล็กเพื่อขยายฐานลูกค้า พร้อมทั้งพัฒนาทางด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อที่จะสามารถแข่งขันกับสำนักงานสอบบัญชีจากต่างประเทศได้

ข้อเสนอแนะ

1. ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาและที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ทำให้ทราบว่านักบัญชีของไทยที่เก่งทางด้านภาษาและมีทักษะทางด้านบัญชี เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้วอาจจะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานที่ต่างประเทศ ทำให้ประเทศไทยอาจจะเกิดขาดแคลนนักบัญชีที่เก่ง มีความสามารถที่จะทำงานในประเทศไทยได้ ในอีกมุมหนึ่ง เมื่อสำนักงานบัญชีต่างชาติเข้ามาในประเทศไทย สำนักงานบัญชีของประเทศไทยที่มีขนาดเล็ก อาจจะมีการควรวรรณกิจการกับสำนักงานบัญชีต่างชาติเพื่อขยายกิจการ ชื่อเสียง และใช้ช่องทางของสำนักงานบัญชีต่างชาติในการขยายช่องทางการบริการต่อไป

2. เพื่อเพิ่มความสามารถของนักบัญชีไทยในอนาคต ควรมีการเพิ่มหลักสูตรการจัดฝึกอบรมในด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาทางราชการของแต่ละประเทศในอาเซียน ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาตากาล็อก ภาษาพม่า ภาษามลายู ภาษาเวียดนาม เป็นต้น

3. สาขาวิชาชีพบัญชีควรมีการจัดอบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้มีการยกระดับความรู้ ความสามารถและก้าวทันความเคลื่อนไหวของต่างประเทศ โดยเน้นการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี

4. ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาวิชาเรียนในวิชาชีพบัญชีภายในประเทศ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีในระดับนานาชาติ เพื่อที่นักบัญชีจะได้มีความพร้อมในการรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียนในอนาคต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านวิชาชีพบัญชีของนักเรียน นักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รวมถึงระดับมหาวิทยาลัย เพื่อให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจของนักเรียน นักศึกษา ในการที่จะรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2. ศึกษาและวิเคราะห์ถึงความพร้อมและผลกระทบของสำนักงานบัญชี เพื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

บทสรุป (Conclusion)

จากการศึกษา พบว่า ด้านความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ผู้มีอายุน้อย ประสบการณ์ทำงานน้อย มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเช่นเดียวกับผู้ที่มีอายุมาก และมีประสบการณ์ทำงานสูง ส่วนด้านการตระหนักถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น พบว่า ผู้ที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ทำงานสูง มีการตระหนักถึงผลกระทบในการเข้าสู่อาเซียนมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย ประสบการณ์น้อย ซึ่งผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลยมีการตระหนักถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในด้านภาษามากที่สุด เนื่องจากผู้จัดทำบัญชี ส่วนใหญ่ยังไม่มีทักษะทางด้านภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษากลางเมื่อเปิดเสรีประชาคมอาเซียน ถือเป็นภาษาที่สำคัญที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมความรู้ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เอกสารอ้างอิง (Reference)

กรกฎ ผดุงจิตต์. 2555. “วอร์มอัพประเทศไทยสู่ AEC,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.thai-aec.com/415>, [สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2555]

นฤมล สุมรรคา. 2554. **ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษา สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี. การค้นคว้าอิสระ คณะบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.**

ไมตรี สุนทรวรรณและวิเชศ คำบุญรัตน์. 2556. “คนไทยไปอย่างไรในอาเซียน,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://www.pim.ac.th/mba/re/application_form/AEC2.pdf, [สืบค้นเมื่อ 14 มีนาคม 2556]

ศูนย์ข้อมูลความรู้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. 2554. “AEC คืออะไร,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.thai-aec.com/41>, [สืบค้นเมื่อ 14 มีนาคม 2556]

สกลกิจ วัฒนารุณ. 2547. **ผลกระทบและการปรับตัวของสำนักงานสอบบัญชีในประเทศไทยจากการเปิดเสรีภาคบริการ ตามกรอบความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ กรณี สำนักงานสอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต. งานวิจัยคณะเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**

อุดม ธนรัตน์พงศ์. 2555. “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านการบริการสาขาวิชาชีพบัญชี (1),” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://tax.bugnoms.com/account/the-effect-of-aec-with-accounting/>, [สืบค้นเมื่อ 14 มีนาคม 2556]